

De Journalist

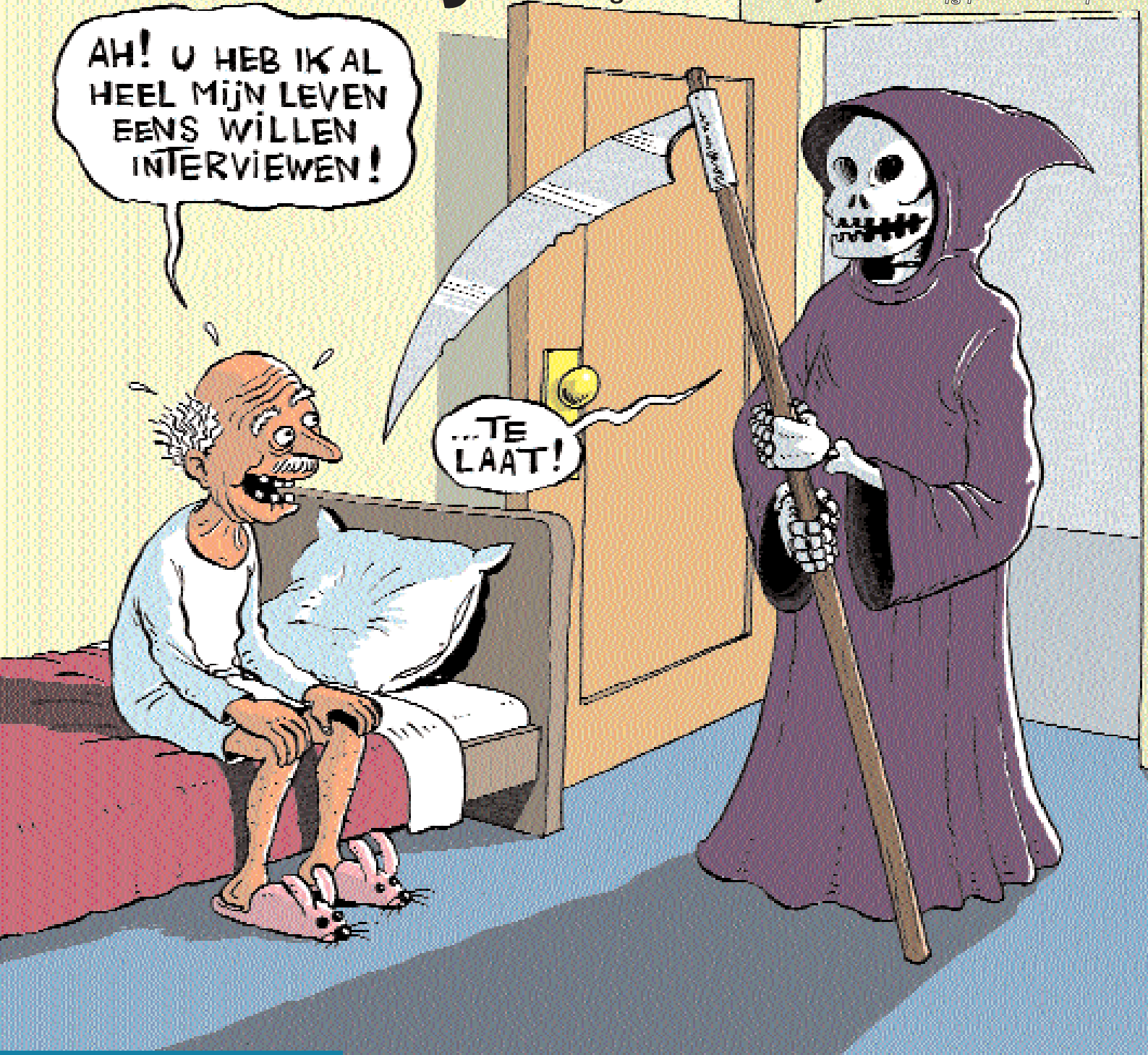
Magazine van de VVJ

België-Belgique
P.B.
8900 IEPER 1
3/8136

Afgiftekantoor Ieper

AH! U HEB IK AL
HEEL MIJN LEVEN
EENS WILLEN
INTERVIEWEN!

...TE
LAAT!



Waardig Oud Worden in de Journalistiek

Recente adviezen van Raad voor Deontologie

In Memoriam Frans Van Isacker

Kim

Magazine van de Vlaamse
Vereniging van
beroepsJournalisten

7 november 2000, nummer 20
Verschijnt veertiendaags

Redactieraad

Laurent Coppens
Pol Deltour
Farid El Mabrouk
Wout Pittoors
Luc Standaert
Luc Vanheerentals

Redactie en coördinatie

Ann Deceunynck
Antwerps pershuis
Grote Markt 40
2000 Antwerpen
Tel. 03/290 63 73
Fax 03/232 21 30
de.journalist@pandora.be
ann.deceunynck@euronet.be

Abonnementen

Lisbeth Moons
Vlaamse Vereniging van
BeroepsJournalisten
Steenkoolkaai 9 b
1000 Brussel
Tel. 02/229.14.70
Fax 02/223.02.72
vj@belgian-journalist.be

Abonnementprijs:

3.200,- Bef per jaar
1.500,- Bef per jaar voor leden van de
Association des Journalistes Profes-
sionelles (A.J.P.), Vereniging van de
Journalisten van de Periodieke pers
(V.J.P.P.) en studenten.

Vormgeving

Jo Klaps
Drukkerij Sansen

Publiciteitsregie:

Media Selling Place BVBA
Lambermontlaan 170
1030 Brussel
Tel 02/241 55 55
Fax 02/241 55 33
media.selling@euronet.be

Drukkerij

Publiwest N.V.
Drukkerij Sansen
Nijverheidslaan 5
8970 Poperinge
Tel. 057/33 67 21
Fax 057/33 40 18



Lid van de Unie van Uitgevers van de
Periodieke Pers



VLAAMSE
VERENIGING VAN
BEROEPSJOURNALISTEN

Van de redactie

Waardig ouder worden in de journalistiek

Ik ben een oude journalist. Met mijn 46 jaar kom ik steeds minder vaak collega's van mijn leeftijd tegen 'te velde', laat staan oudere. Er is immers een gezegde dat luidt dat 'journalistiek tot alles leidt, op voorwaarde dat je er op tijd mee ophoudt'. We kennen allemaal de vele collega's die eieren voor hun geld hebben gekozen, en die de woordvoerderij ingestapt zijn, de meest clevere voor het bedrijfsleven, de meer idealistische (of wanhopige) voor de politiek.

En degenen die blijven? Ze kunnen natuurlijk niet allemaal hoofdredacteur worden. Maar geen nood, de journalistiek is toch een van die beroepen waar ervaring belangrijk is? Je hebt reporters nodig, ja, de snelle jongens en meisjes die altijd klaar staan om uit te rukken, maar ook journalisten die vanuit hun ervaring de scherpe analyses maken, en vanuit diezelfde ervaring de jongeren behoeden voor stomiteiten.

Maar is dat zo, of was dat zo? In welke mediabedrijven is de normale pensioenleeftijd - nog altijd 65 jaar - nog van toepassing? Niet bij de VUM, niet bij de Persgroep, niet bij de RUG, niet bij Belga, niet bij de VRT. Elk van deze bedrijven heeft een eigen formule bedacht om oudere journalisten te dumpen. Want hoe elegant de formule soms ook is, dumpen blijft het (soms al van prille vijftigers), en afschuiven van lasten en verantwoordelijkheid op de samenleving. Al die vroege uitstappers komen immers in de werkloosheid terecht, moeten een uitkering krijgen. En dan maar zeuren dat de sociale zekerheidslasten in België te hoog liggen, en de activiteitsgraad te laag.

Kan dat nu echt niet anders? Er moeten toch intelligentere oplossingen bestaan dan journalisten buiten stampen met een beroepsverbod of 'niet-concurrentiebeding' (want we willen ze dan wel kwijt, maar we willen zeker niet dat ze ergens anders gaan werken). Journalistiek is een vak dat zich bij uitstek leent tot 'waardig ouder worden'. Wat is er logischer dan oudere journalisten inzetten voor de begeleiding, de 'coaching' van beginnende collega's? Wat is er meer voor de hand liggend dan 'uitgroeibanen', waarbij journalisten vanaf een bepaalde leeftijd kunnen overschakelen naar een deeltijdse job? Wat is er verstandiger dan het inschakelen van ervaren oudere journalisten als 'redactie-adviseurs', in plaats van consultants die zich eerst het verschil tussen een redactie en een reclamebureau moeten laten uitleggen. Wij pleiten al jaren voor degelijke eindeloopbaanoplossingen. En we staan niet langer alleen. Als de regering-Verhofstadt haar plannen uitvoert, komt er binnenkort een batterij maatregelen en middelen ter beschikking voor sectoren die inspanningen willen doen voor een behoorlijke uitstapregeling.

Het is bekend dat de Vlaamse uitgevers nog liever een krant minder verkopen dan samen te werken, maar misschien is het toch het moment om eens bij elkaar te gaan zitten en de mogelijkheden te bekijken. Wij staan in ieder geval klaar.

Luc STANDAERT



foto: Johan Van Cutsem

Inhoud

Actueel

- Verkeersslachtoffers hebben recht op privacy **5**
De exclusiviteit van een interview

Dossier

- Ouder en wijzer, maar niet langer journalist **6**
Hernieuwing persdocumenten 2002-2006 - Info voor (brug)gepensioneerden **7**
Niet overal worden vijftigers buitengekeken **8**
Welke toekomst hebben jonge journalisten nog? **9**

Actueel

- Vertrouwen in de pers daalt **9**

Nieuws uit de verenigingen

- Erkenningsprocedure maakt zelfstandigen woedend **10**
AVBB en Journalisten van de Gespecialiseerde Pers beogen nauwere samenwerking **11**

Actueel

- In Memoriam Frans Van Isacker **11**
Brusselse gerechtelijke pers kiest nieuwe vertegenwoordiger **12**
Twintig banen gesneuveld bij Headtrick **12**

Mens achter het nieuws

- Deontologie is duidelijk maken dat we aanspreekbaar zijn **13**

Actueel

- Nieuwe hoofdredacteur voor Zondagsblad **14**

Onder embargo

15

Jobbank

15



Cartoon van Kim Duchateau

Verkeersslachtoffers hebben recht op privacy

De Raad voor Deontologie schuift, in een recent advies, het criterium 'het behoud van de nieuwswaarde' naar voren om na te gaan of in ongevallenberichtgeving de namen en adres van de slachtoffers voluit mogen worden gegeven. Een in verschillende opzichten opmerkelijk advies.

Laurent Coppens

In oktober van vorig jaar bericht Het Laatste Nieuws op haar lokale pagina's Brabant over een verkeersongeval 'in gracht na knal tegen paal'. Van de twee inzittenden die lichte verwondingen opliepen, worden naam, voornaam, leeftijd, straat, huisnummer en woonplaats vermeld in het artikel. De ouders van een van de jongeren beklagen zich over een schending van de privacy bij de Raad voor Deontologie.

De hoofdredactie van Het Laatste Nieuws repliceerde in een brief, gericht aan de Raad, dat er geen schending is van de privacy en dat de berichtgeving neutraal was. In het artikel wordt geen oorzaak van het ongeval opgegeven en wordt ook geen schuldige aangeduid. Ten slotte wijst Het Laatste Nieuws op het algemeen gebruik van namen noemen van verkeersslachtoffers.

De Raad stelt dat het feit dat iets algemeen gebruikelijk is, niet kan betekenen dat het automatisch als ethisch correct mag worden

bestempeld. De Raad voor Deontologie heeft vragen "bij de noodzaak om de betreffende persoonsgegevens expliciet in de berichtgeving te verwerken." Het stelt: "Het artikel zou zijn nieuwswaarde ongetwijfeld behouden hebben zonder de vermelding van volledige naam en adres van de twee slachtoffers." Met dit criterium schuift de Raad voor Deontologie uitdrukkelijk een afwegingsinstrument naar voren. Een toetsingsinstrument waar een jaar terug binnen de Raad nog geen eensgezindheid over bestond.

Met het huidig advies gaat de Raad in tegen een wijd verspreid gebruik. Omwille van de zogenaamde herkenningfactor opteren verschillende kranten ervoor om naam en adres van verkeersslachtoffers voluit te geven. Nu rest alleen nog de vraag of de Raad voor Deontologie zijn criterium ook in andere dan ongevallenberichtgeving zal toepassen?

De exclusiviteit van een interview

Wanneer een politicus antwoordt op vragen van journalisten, mogen de antwoorden van de politicus geformuleerd op vraag van journalist A ook door journalist B worden gebruikt. Enkel wanneer een journalist duidelijk aangeeft dat hij een exclusief interview afneemt en zich bovendien van de andere journalisten verwijdert, kan er sprake zijn van intellectuele eigendom.

Laurent Coppens

Dat is het advies van de Raad voor Deontologie n.a.v. een dispuut tussen een VTM-journalist en de VRT-radio en televisie. Op 31 januari van dit jaar staan drie cameraploegen, waaronder één van VTM en één van de VRT, aan de ingang van het Onze-Lieve-Vrouweziekenhuis van Aalst. Zij wachten er federaal premier Guy Verhofstadt op die een bezoek brengt aan de herstellende vorst. Koning Albert onderging twee dagen ervoor een hartoperatie. Terwijl de VTM-ploeg 'volledig' (een journalist, een cameraman en een geluidsman) is, omvat de VRT-ploeg geen journalist. Bovendien was van de VRT-radio niemand aanwezig. Toen de premier het ziekenhuis verliet, legde hij voor de aanwezige persmensen een verklaring af over de gezondheidstoestand van de Koning. Het spreekt voor zich dat de aanwezige journalisten ook enkele vragen aan de premier stellen; niet alleen over de gezondheidstoestand van de Koning maar ook over de uitspraken van de Oostenrijkse rechtsextremist Jörg Haider. De Oostenrijker had net uitgehaald naar de Belgische regering. Zowel de VRT-televisie als de VRT-radio brengen verslag uit van de verklaringen van de premier, in het bijzonder zijn reactie op de uitlatingen van Haider. In een e-mail gericht aan de Raad voor Deontologie laakt de VTM-journalist de manier van werken van de VRT. De journalist stelt dat hij de enige was die over de uitspraken van Haider aan de Belgische premier een vraag had gesteld. Omdat het antwoord van Verhofstadt op zijn vraag zowel op de VRT-televisie als de VRT-radio wordt uitgezonden, meent hij dat zijn intellectueel werk is gestolen. Bij wijze van schadevergoeding vraagt hij het door de VRT 'uitgespaarde' bedrag, begroot op tweemaal de gemiddelde dagvergoeding van een VRT-journalist. Jos

Bouveroux, hoofdredacteur VRT-radionieuws en Jan Ouvry, chef VRT-TV-journaal, reageren schriftelijk, op vraag van de Raad voor Deontologie. De brieven schrijvers stellen: 'noch de premier, noch de betrokken VTM-journalist hebben op enig moment laten weten dat de verklaring exclusief voor VTM werd afgelegd. Mocht dat wel het geval zijn geweest, dan zou niet alleen de VRT-ploeg zich hebben verwijderd, maar zou de VTM-journalist zich met de premier hebben afgezonderd en buiten het oog van de andere ploegen vragen aan de premier hebben gesteld. Bovendien had de woordvoerder van Guy Verhofstadt, voordien, aan de VRT toestemming gegeven dat zijn uitspraken door de VRT-ploeg werden geregistreerd en gebruikt.' Beide VRT-chefs stellen verder dat geen enkele regel of ethische code verplicht om enkel die antwoorden te gebruiken waarnaar door de eigen ploeg is gevraagd. 'Een dergelijke regel zou de toets aan de praktijk niet doorstaan'. Tot slot stellen de VRT-brieven schrijvers dat de collega's van de schrijvende pers, bij aanvaarding van de klacht, geen gebruik meer zullen kunnen maken van dergelijke verklaringen. 'Ook dat gebeurt nu elke dag'. De Raad voor Deontologie stelt de klager in het ongelijk. In zijn advies stelt hij dat de VTM-journalist de exclusiviteit uitdrukkelijk had moeten melden en zich gedurende het interview met de premier had moeten afzonderen. Over het feit dat de VRT-ploeg geen journalist had meegestuurd, adviseert de Raad in algemene termen. 'Overigens maken alle media elke dag opnieuw gebruik van antwoorden die gegeven worden op de vragen van andere media'. En de Raad voegt er nog aan toe: 'Mede gelet op de proliferatie van het aantal nieuwsploegen, is dit praktisch gezien ook de enige mogelijkheid'.

Ouder en wijzer, maar niet langer journalist

Mediadirecties profiteren maximaal van talloze uitrangeermogelijkheden die wetgeving hen biedt

De Vlaamse mediadirecties hebben het alsmear minder begrepen op oudere journalisten. Witte raven zijn ze, degenen die in de journalistiek nog de normale pensioengerechtigde leeftijd van 65 bereiken (voor vrouwen is dat 61 of ouder). Daarbij profiteren de personeelsdirecties maximaal van de vele uitstapmogelijkheden voor 'ouder' personeel die de wet hen biedt. Een vergelijkende studie tussen de VUM, De Persgroep en het persagentschap Belga.

Pol Deltour

De klassieker onder de uitstapregelingen blijft tot nader order het conventionele brugpensioen. In dat systeem wordt de werknemer ontslagen (middels een opzeggingstermijn of een compenserende opzeggingsvergoeding) maar krijgt hij bovenop zijn werkloosheidsuitkering een aanvullende vergoeding, en dit tot aan zijn pensioenleeftijd. In die periode moet de werknemer zich niet langer inschrijven als werkzoekende of zich onderwerpen aan de werkloosheidscontrole.

Voorwaarde is wel dat de werknemer minstens 58 jaar oud is. De aanvullende brugpensioenvergoeding, die voor rekening van de werkgever is, belooft de helft van het verschil tussen het (weliswaar begrensde) nettoloon en de werkloosheidsuitkering. Neem het geval van een gehuwde alleenverdiener met een kind ten laste en een bruto-maandloon van 120.000 frank: betrokkene heeft recht op een brugpensioenvergoeding van om en bij de 16.000 frank, wat hem samen met zijn werkloosheidsuitkering een bruto inkomen oplevert van zowat 52.000 frank.

Onder anderen bij de VUM zijn alle 58-plussers onlangs aangeschreven met een voorstel van conventioneel brugpensioen. In het kader van Plan 2001 was dat, een besparingsoperatie van liefst 100 miljoen op de drie redacties van de VUM. Daarbij deed de directie wel de tegemoetkoming om de eigen opleg bovenop de werkloosheidsuitkering vrijwillig op te trekken. Een (wettelijke) opleg van bij voorbeeld 26.000 frank werd aldus verhoogd tot 44.000 frank, wat voor de bruggepensioneerde een goeie 8.000 frank meer betekende in netto.

Canada Dry

In heel uitzonderlijke gevallen kan de brugpensioenregeling al toegepast worden op werknemers met een leeftijd vanaf 50 jaar. Dat is wanneer het om een bedrijf in 'moeilijkheden' of in 'herstructurering' gaat. Het persagentschap Belga bijvoorbeeld heeft dat statuut te pakken proberen te krijgen, met de bedoeling werknemers vanaf 52 met brugpensioen te kunnen sturen. Een extra voordeel van dit statuut, voor de werkgever toch, is dat deze anders dan bij het gewone conventionele brugpensioen niet in de vervanging van het vertrokken personeel moet voorzien. Maar erg happig om het statuut toe te kennen, is de minister van Werkgelegenheid tegenwoordig niet meer. En ook ten overstaan van het persagentschap Belga is het laatste wat vernomen kon worden dat Laurette Onkelinx (PS) met een heleboel reserves zat.

Ondertussen belet niets de werkgevers om buiten het conventionele brugpensioen vanaf 58 jaar (uitzonderlijk lager), journalisten eerder al een gelijkaardig vertrekvoorstel te doen. Deze regeling, Canada Dry-brugpensioen genoemd, moet dan wel zonder onderscheid toepasselijk zijn op alle personeelsleden in het bedrijf. Een belangrijk verschil met het conventionele brugpensioen, is dat de ontslagen, bruggepensioneerde werknemer zich nog altijd als werkzoekende moet inschrijven en de werkloosheidscontroles moet ondergaan. Parallel hiermee heeft de werkgever geen vervangingsplicht.



Dossier Waardig Oud Worden in de journalistiek

Druk

De VUM, Belga en De Persgroep hebben de jongste tijd uitgebreid van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. In het geval van de VUM leverde dat een 52-jarige journalist bijvoorbeeld een opzegging van 27 maanden op, gevolgd door een maandelijkse opleg van de werkgever tussen 33.000 en 38.000 frank, dit alnaargelang de gezinssituatie van de betrokkene. Samen met de werkloosheidsuitkering en na aftrek van sociale lasten en belastingen geeft dat, opnieuw afhankelijk van de gezinssituatie, een maandelijks netto-inkomen tussen 47.000 en 58.000 frank.

Het persagentschap Belga had minder in petto voor de werknemers die met brugpensioenen zouden gaan, de obligate afrekening van een pensioenkapitaal ingevolge groepsverzekering en een herklasseringspremie daargelaten dan. Mee door het uitoefenen van de nodige druk, slaagde de Belga-directie er uiteindelijk toch in een goeie twintig 'oudere' personeelsleden met brugpensioenen te sturen. Dat is

nog een verschil met de VUM, waar er op initiatief van de VJ en de vakbonden hard op gehamerd werd dat de vertrekkers dat absoluut vrijwillig moesten kunnen doen. Overigens laat de VUM de betrokken journalisten ook steevast de keuze voor alternatieve vertrekkingen, zoals (deeltijdse) loopbaanonderbreking.

Ook bij De Persgroep worden sinds meerdere jaren oudere journalisten met Canada Dry-regelingen uitgerangeerd. Steeds gaat dat met een extra opleg van de werkgever bovenop de werkloosheidsuitkering gepaard, zodat louter financieel vergeleken de betrokkenen niet onmiddellijk redenen tot klagen hebben. Maar of dat die journalisten nu echt zoveel gelukkiger maakt, is nog iets anders. Waarbij natuurlijk ook nog de averij komt voor de kwaliteit van de nieuwsvoorziening in Kobbegem in het algemeen. Zeker als je weet dat zich onder de uitgerangeerden journalistieke rotten bevinden als Willy Heyninck, Paul Goris, Franky Buyl en Jan Backx...

Hernieuwing persdocumenten 2002-2006

INFO VOOR (BRUG)GEPENSIONEERDEN

- **U bent bruggepensioneerde**

Als u dat wenst, kan u bij de Erkenningscommissie nog altijd om een hernieuwing van uw erkenning vragen, en dit tot aan het wettelijke pensioen.

De Erkenningscommissie staat deze hernieuwing toe.

- **U bent wettelijk gepensioneerd en maakt gebruik van uw recht om nog in beperkte mate journalistiek bezig te blijven als 'actief gepensioneerd'**

Ook in dat geval kan u bij de Erkenningscommissie een hernieuwing van uw erkenning aanvragen. Dit zal u ook bekomen wanneer u voldoende bewijzen levert van uw journalistieke activiteit, het weze als werknemer, het weze als zelfstandige.

- **Als (brug)gepensioneerde verzaakt u aan een erkenning als beroepsjournalist**

In dat geval kan u steeds erelid worden van onze beroepsvereniging.

Tegenover een jaarlijks lidgeld van 2.000 Bef. staan dan

- de aan het erelidmaatschap verbonden participatierechten in het reilen en zeilen van de VJ/AVBB;
- een abonnement op het VJ-magazine 'de Journalist';
- een exemplaar van het 'Jaarboek van de Belgische pers';
- de gebruikelijke dienstverlening van het AVBB-secretariaat;
- een kortingkaart van 75 procent bij de NMBS.

Noot:

Dit erelidmaatschap geeft geen recht op de officiële persdocumenten, de autopersplaat of een volledig gratis treinkaart bij de NMBS.

Dossier Waardig Oud Worden in de journalistiek

Niet overal worden vijftigers buitengekeken ...

De Vlaamse mediabedrijven verdedigen duidelijk niet allemaal dezelfde politiek inzake uitstapregelingen. Een informele telefonische rondvraag op de redacties van de grote Vlaamse mediabedrijven wees uit dat plus-vijftigers niet overal worden buitengekeken.

Ann Deceunynck

Bij de VRT is te vermelden dat bij het aantreden van Bert De Graeve een aantal bijna-gepensioneerden 'met formidabele cadeaus' naar huis zijn gegaan. Zij kregen zo'n aanlokkelijke aanbiedingen om de openbare omroep te verlaten, dat weigeren door niemand werd overwogen. Nu, in het raam van de nieuwe beheersovereenkomst, is het wel gedaan met die 'fantasietjes'. Keerzijde van deze medaille is dat oudere personeelsleden, journalisten inclusief, op hun stek blijven tot aan de normale pensioensgerechtigde leeftijd. En dat kan dan weer tot ongenoegen zijn van jongeren op de redacties, die de 'oude krokodillen' al snel voelen 'bijten' als vernieuwende aanpak hen niet zint ...

Bij Mediaxis zitten helemaal niet veel ouderen. De vrouwen- en televisiebladen worden gemaakt door uitgesproken jonge redacties - een enkele uitzonderlijke oudere redacteur niet te na gesproken. Alleen bij Humo liggen de kaarten duidelijk anders. Maar alleszins is er bij Mediaxis nergens sprake (geweest) van systematisch uitrangeren van oudere journalisten. 'Bij ons verdwijnt er eerder plots een blad dan een oudere journalist', wordt nog met een kwinkslag gereageerd.

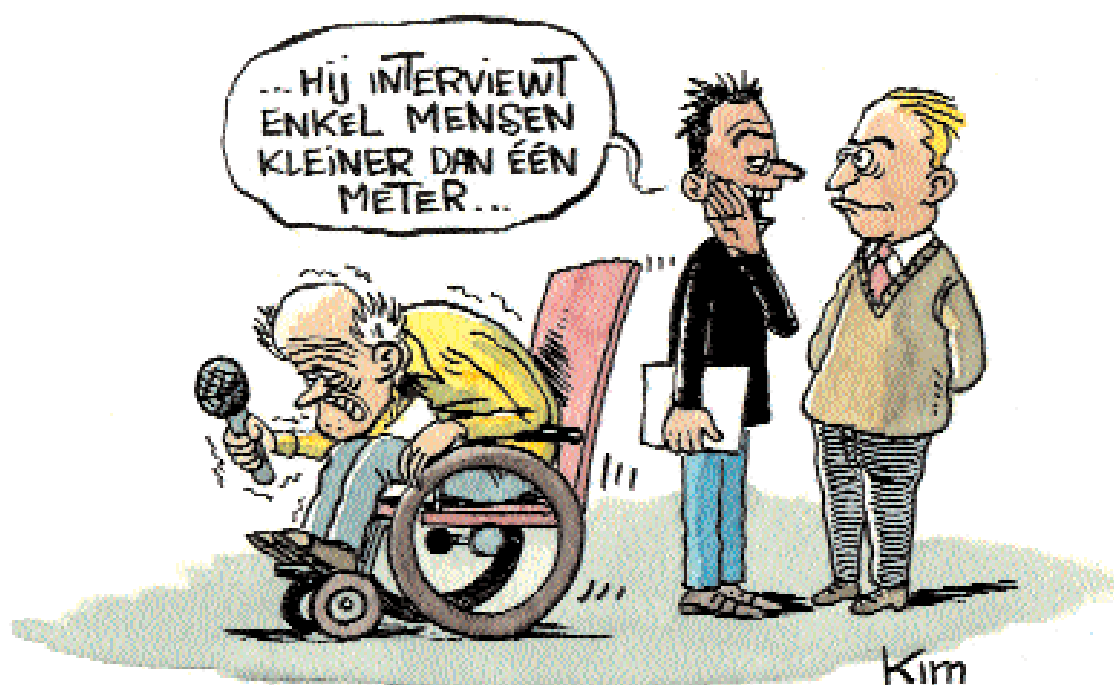
Bij VTM wordt evenmin jacht gemaakt op oudere werknemers, wellicht ook al omdat er (bijna) geen zijn. Een handvol journalisten is in de afgelopen tien jaar zelf om één of andere persoonlijke reden opgestapt, onder zwaardere of minder zware druk. Daardoor hebben sommige 'jeugdigen', die tien jaar geleden als jonge snaken mee aan de wieg stonden van de eerste commerciële televisiezen-

der in Vlaanderen, nu het gevoel dat ze tot de 'oudjes' zijn bevorderd. Maar stuk voor stuk zijn ze nog ver van de geviseerde leeftijdscategorie vandaan.

Ook bij Roularta, waar alle redacties aparte bedrijfseenheden zijn, is het fenomeen onbekend. Deze magazinegigant heeft wél een aantal oudere redacteurs, al dan niet met ronkende namen, in haar personeelsbestand. Er is blijkbaar geen sprake van dat zij door bedrijfsmatige maatregelen tot vervroegd vertrekken zouden worden aangespoord.

En ook bij de RUG is het de jongste jaren rustig op dit front. Na 'de fusie of overname, noem het zoals je wil' zijn er nog maar amper ouderen - zeker voor wat de Gazet van Antwerpen betreft. Van diegenen die er toch nog zitten, wordt de aanwezigheid blijkbaar niet meer in vraag gesteld. Bij Het Belang van Limburg, de andere poot onder de RUG, kregen vorig jaar voor het eerst drie journalisten die zestig werden een voorstel om vroeger op te stappen. Het aanbod was van die aard dat Fons Appermans, Jan Baudouin en Herman Sourbron fluitend de redactiedeur achter zich dichttrokken.

Bij de Financieel Economische Tijd heeft de redactie er ook geen ervaring mee dat oudere journalisten ongevraagd de laan worden uitgestuurd. 'Wij hebben natuurlijk ook nog niet echt veel collega's die ouder zijn dan vijftig. Hier of daar is er toch wel iemand die parttime gaat werken om de carrière stilaan wat af te bouwen. Dat gebeurt dan kennelijk in goed overleg. Er zijn zeker geen klachten, en het gebeurt ook niet op grote schaal.'



Dossier Waardig Oud Worden in de journalistiek

Welke toekomst hebben jonge journalisten nog ?

foto: Johan Van Cutsem



Jan de Winter ging op zijn 62ste vrijwillig met pensioen.

Jan de Winter heeft erkenningsnummer 007. Hij was journalist bij de Volksgazet tot die in 1978 failliet ging. Enkele maanden later belandde hij op de redactie van de Antwerpse Lloyd. Daar werd hij eerst redactiesecretaris, nadien hoofdredacteur. In die functie ging hij met pensioen. Van zijn achttiende tot zijn tweeënzestigste realiseerde hij een volledige werknemerscarrière.

Jan was sedert 1957 en tot aan zijn pensioen ononderbroken redactieafgevaardigde in de journalistenverenigingen, die enkele malen een gedaanteverwisseling ondergingen. Hij was ook voorzitter van de afdeling Antwerpen-Limburg. Jan slaat nog steeds geen enkele nationale algemene ledenvergadering over. 'Wij hebben vroeger veel kunnen afdwingen van de krantendirecties. Dat journalisten zich samen sterk tonen, was en blijft zeer belangrijk.'

'Het wegsaneren van vijftigers op de redacties is een kwalijke tendens. Vijftig jaar is geen leeftijd waarop een mens uitgeteld is. De

meeste journalisten hebben op die leeftijd 25 of 30 jaar actief hun vak beleefd, en hebben dus een schitterende ervaring opgebouwd. De enige verklaring voor dat elimineren van vijftigers moet gezocht worden in kapitalistische motieven. Op zich is er niets mis met economische drijfveren, maar er dient toch gewezen te worden op de gevolgen van deze praktijken.

De eerste Belgische krantenuitgevers waren begoede burgers die een eigen mening wilden verkondigen. Zij waren pamflettisten die een directe binding hadden met hun journalisten. Zij waren bedrijfsleiders, maar voelden zich zeker zo betrokken bij hun redactie.

Nu zijn alle Belgische krantenmagnaten bedrijfsleiders zonder journalistieke ervaring. Zij investeren niet alleen in een krantenredactie, maar wedden tegelijk op alle paarden van de moderne communicatie. Een krant op de markt brengen, is nu maar één van de pijlers van hun bedrijf. Als ze ervaren vijftigers aan de deur zetten, snijden ze eigenlijk in hun eigen vel. Maar ze ondervinden daar niet zo direct de gevolgen van.

Er staan steeds genoeg jongeren klaar om gaten op redacties op te vullen. Op grote schaal kan echter vastgesteld worden dat die jongeren overal uitgeperst worden - zelfs reeds als ze beginnen in het vak. We moeten ons afvragen welke toekomst hen nog zal resten. Onze generatie is begonnen met goede contracten. De beginners van nu staan veel zwakker tegenover hun uitgevers. Welke argumenten hebben zij nog om bij hun directie op tafel te kloppen met looneisen? Die verzwakte onderhandelingspositie verzwakt heel de journalistiek. Tot voor amper twee decennia waren de krantenbedrijven 'kernbedrijven', die allemaal bestonden uit een redactie en een drukkerij. Een ongeschreven regel was dat de redactie op de arbeiders kon rekenen als de relatie met de uitgever onder druk kwam te staan. De drukkers bleken herhaaldelijk bereid echt steun te betuigen met stakingsacties. De journalisten van vandaag staan er helemaal alleen voor.

Vertrouwen in de pers daalt

Luc Vanheerentals

De pers boezemt nog slechts 37 procent van de Belgen tamelijk veel tot heel veel vertrouwen in. Dat blijkt uit een recent waardenonderzoek waaraan diverse Vlaamse en Franstalige universiteiten meewerkten en waarbij een 2000-tal Belgen ondervraagd werden. In vergelijking met een identiek onderzoek dat tien jaar terug werd uitgevoerd is het vertrouwen in de pers teruggelopen met liefst 7 procent.

In totaal werden bij de interviews een waardenoordeel gevraagd over 12 nationale en internationale instellingen. Op het onderwerp na (+ 6 procent tot 79) blijkt in de jaren '90 het vertrouwen in deze instanties nagenoeg gestabiliseerd te zijn of teruggelopen. Zware klappen zijn er voor de Europese Gemeenschap (-22 procent tot 43),

de kerk (-10 procent tot 39), het rechtsstelsel (-10 procent tot 34) en het parlement (-8 tot 34 procent). Qua publiek vertrouwen zit de pers thans op hetzelfde niveau als de Kerk (39 procent), het leger (36), de vakbonden (35), parlement en rechtsstelsel (beiden 34).

In de volgende Journalist brengen we over dit verlies aan vertrouwen in de pers een gesprek met VUB-socioloog Marc Elchardus. Ook andere reacties zijn welkom. In het boek dat Elchardus en co zopas uitbrachten over dit waardenonderzoek wordt het verlies aan vertrouwen in de pers niet nader uitgespit en moeten we het doen met de zinsnede dat "ook de pers een groot deel van het vertrouwen dat het in de periode 1981-90 had opgebouwd, verloren heeft".

Nieuws uit de verenigingen

Erkenningsprocedure maakt zelfstandigen woedend

Vele zelfstandige journalisten zijn niet te spreken over de brief die de Erkenningscommissie hen recent stuurde met betrekking tot de hernieuwing van de persdocumenten voor 2002-2006. De onvrede slaat zowel op de vele documenten die van hen gevraagd worden, de soepeler behandeling van loontrekkenden en de vrees dat de overgemaakte informatie bij uitgevers en hoofdredacties in het verkeerde keelgat zal schieten. Het is ook onduidelijk hoe de Erkenningscommissie het wettelijk verbod op "handel drijven" interpreteert. Sommige zelfstandigen hebben om al die redenen beslist geen erkenning meer aan te vragen. De hernieuwing is voor velen ook aanleiding om de opdeling tussen beroepsjournalisten (algemene berichtgeving) en journalisten van beroep (periodieke pers) aan de kaak te stellen.

Voor een goed begrip slaan we er eerst de wettelijke bepalingen op na. Overeenkomstig de wet van 30/12/1963 kan men slechts erkend worden als beroepsjournalist als men minstens 21 is, beschikt over zijn politieke rechten, "in zijn hoofdberoep en tegen bezoldiging deelneemt aan de redactie van dag- of periodieke bladen, radio- of televisieuitzendingen, filmjournaals of persagentschappen, een en ander voor algemene berichtgeving", "deze werkzaamheid tenminste twee jaar lang als gewoon beroep uitgeoefend heeft en ze niet sedert meer dan twee jaar gestaakt hebben", "geen enkele vorm van handel drijft en met name geen op reclame gerichte werkzaamheid uitoefent, behalve als directeur van een blad, een nieuwsuitzending, een filmjournaal of een persagentschap".

De onvrede van de zelfstandigen slaat vooreerst op de vele documenten die de commissie vraagt. Tegen 15/12 worden van hen kopies van facturen en/of rekeninguittreksels verwacht, kopies van de belastingfiches nr.281.50, kopies van de laatste twee fiscale aanslagbiljetten... Als je dit letterlijk opneemt gaat het voor vele zelfstandigen om meerdere honderden documenten. Om na te gaan of aan de vereisten voldaan wordt volstaan in theorie echter fiscale aanslagbiljetten en belastingfiches. Enkel voor de uitgevers die geen belastingfiche bezorgen kan men redelijkerwijs facturen of rekeninguittreksels vragen. Probleem is wel dat de referentieperiode die de commissie hanteert geen twee homogene jaren omvat. Voor de eerste 9 maanden van 2000 is het niet mogelijk om via fiscale aanslagbiljetten en belastingfiches te werken. Het ware daarom optimaler geweest te kiezen voor de jaren 1999 en 2000 en pas in mei - als de belastingbrieven voor 2000 worden opgemaakt en fiches binnengelopen zijn - met de erkenning van de zelfstandigen te starten.

In zijn antwoord op onze brief komt Raymond De Craecker, voorzitter van Nederlandstalige erkenningscommissie, enigszins tegemoet aan deze kritiek. "Zelfstandigen, die van hun klanten fiches 281.50 krijgen, kunnen vanzelfsprekend daarmee hun journalistieke activiteiten aantonen". Wie dat niet kan moet kopiën van alle facturen of andere bewijzen uit de referentieperiode van 24 maanden voorleggen "om zo goed mogelijk te kunnen nagaan of algemene journalistiek het hoofdberoep is van de aanvrager en hij/zij geen onverenigbare activiteiten uitoefent". "Kopiën van de laatste aanslagbiljetten worden gevraagd om na te gaan of er buiten de inkomsten uit de journalistieke activiteiten, bewezen met facturen en/of fiches 281.50 geen andere grote(re) bronnen zijn waaruit dan zou afgeleid worden dat de journalistiek niet het hoofdberoep is. Verklaringen van klanten/werkgevers/opdrachtgevers zijn bijkomstige aanvullingen", aldus De Craecker.

De onvrede van de zelfstandigen slaat ook op de ergerlijke discriminatie in de wijze van aanpak van loontrekkenden en zelfstandigen. Terwijl zelfstandigen vele documenten moeten aanvoeren met het oog op een gedetailleerde controle of zij voldoen aan de wettelijke beschikkingen volstaat voor loontrekkenden verklaringen van de betrokken journalist

en van diens werkgever. Een simpele controle van de aanslagbiljetten zou echter ook voor loontrekkenden kunnen duidelijk maken of ook zij zich "buiten hun uren" niet bezondigen aan een of andere vorm van ontoelaatbare vorm van handel drijven. In zijn brief benadrukt De Craecker "dat de commissie voor beide groepen op dezelfde manier optreedt en er bijgevolg geen sprake is van bevoordeling noch van discriminatie. Ook van loontrekkenden wordt in bepaalde gevallen bijkomende informatie gevraagd. In de loop der jaren, buiten de revisieperiode, worden ook en zelfs veel meer loontrekkenden gecontroleerd dan zelfstandigen". Erg overtuigend is dat echter niet.

Een ander euvel dat zelfstandigen aanstippen is de vrees dat uitgevers of hoofdredacties - de commissie is paritair samengesteld door journalisten en uitgevers - misbruik kunnen maken van al de informatie die ze in het erkenningsdossier meedelen. Zo vrezen sommigen dat men het in bepaalde gevallen niet op prijs zal stellen via dit dossier te vernemen dat de zelfstandige ook voor de concurrentie werkt. De Craecker schrijft hierover "dat het voor de commissie een eenzaak is dat alle aanvragen strikt vertrouwelijk behandeld worden". "Inzake de discussies in de commissies over individuele dossiers geldt de regel van de strikte geheimhouding. Wat in de commissies omtrent individuele aanvragen en de persoonlijke dossiers wordt besproken komt niet naar buiten". Om dit hard te maken zou de Erkenningscommissie een proceduremogelijkheid moeten voorzien voor wie hierover klachten heeft.

Er zijn echter nog enkele vragen waarmee zelfstandigen zitten en waarin De Craecker in zijn brief niet op ingaat. Zo hebben alle journalisten het recht te weten hoe de Erkenningscommissie de notie "handel drijven" interpreteert. Het gaat hier over een substantiële discussie over wie de sector in het licht van het snel evoluerende medialandschap beschouwt als beroepsjournalist. Alhoewel de Erkenningscommissie autonoom fungeert van de AVBB (en WJ) zou ook de Journalistenbond hierover haar licht eens moeten laten schijnen. Ook zelfstandigen, waarvan sommigen uit pure financiële noodzaak zich inlaten met activiteiten in de schemerzone, eisen betrokken te worden in die discussie. Een ander heikel punt is de als volledig voorbijgestreefd aangevoelde wettelijke opdeling tussen beroepsjournalisten (algemene berichtgeving) en journalisten van beroep (periodieke pers). De meeste zelfstandigen zijn immers in de twee sectoren actief en voelen de opdeling als volledig kunstmatig aan.

Luc Vanheerentals
vertegenwoordiger van de zelfstandigen in de raad van bestuur van WJ en AVBB

P.S.De werkgroep zelfstandigen beraadt zich tijdens haar volgende vergadering op dinsdag 14 november om 20 uur op het WJ-kantoor over de brief van De Craecker.
Voor meer inlichtingen: luc.vanheerentals@pi.be.

Nieuws uit de verenigingen

AVBB en Journalisten van de Gespecialiseerde Pers beogen nauwere samenwerking

Pol Deltour

De AVBB en de Vereniging van Journalisten van de Periodieke (of Gespecialiseerde) Pers (VJPP) zijn besprekingen begonnen over een nauwere onderlinge samenwerking. Aan beide kanten wordt de nood gevoeld om samen op te trekken rond een aantal praktische dingen. De huisvesting, het secretariaat en de service, bijvoorbeeld. Als het nieuwe IPC in de Résidence Palace binnenkort ook in ruimte voor de Belgische journalisten voorziet, dan is het niet meer dan normaal dat naast de AVBB ook de VJPP daarin betrokken wordt.

De leiding van de AVBB had op 20 oktober jl. een ontmoeting met Louis Weenen en Claude Muyls, het topduo van de VJPP. Bij die gelegenheid werd ook afgesproken om na te gaan op welke wijze de twee wettelijke beroepsstatuten kunnen worden geïntegreerd. Volgens een wet van 30 december 1963 behoren de titel van 'beroepsjournalist', alsmede de persdocumenten en andere voordelen, slechts toe aan journalisten die voor 'algemene' informatiemedia werken. Journalisten die voor 'gespecialiseerde' media werken

(in het oude jargon de 'periodieke pers') kunnen op grond van een Koninklijk Besluit van 1965 aanspraak maken op het statuut van 'journalist van beroep', dat parallelle persdocumenten oplevert aan de gegadigden.

Omzeggens iedereen is het erover eens dat het onderscheid vandaag zinloos is, en dat een integratie van beide beroepsstatuten zich opdringt, zij het op voorwaarde dat de waarborgen inzake journalistieke onafhankelijkheid behouden blijven. Met name beroepsjournalisten vrezen wel eens dat hun collega's, de 'journalisten van beroep', te afhankelijk zijn van hun broodheren, het weze organisaties, bedrijven of publiciteitsmakers. Daarop reageren de 'journalisten van beroep' steevast dat ook zij zich nauwlettend aan een deontologie houden, en dat er nog altijd een verschil is met een bedrijfsjournalist.

Het gestarte overleg moet eerstdaags uitmonden in een conventie tussen de AVBB en de VJPP.

In Memoriam Frans Van Isacker (1920-2000)

Op 27 oktober 2000 overleed op 80-jarige leeftijd Frans Van Isacker, romanschrijver, advocaat en emeritus hoogleraar. Van Isacker debuteerde literair met een oorlogsverhaal, *De Wereld Verandert* (1948). Later volgden o.a. "De reis naar Ispahan" en "Bruidgom van mijn ziel". In de roman "Posthume wandeling" nam hij afscheid van zijn vader, de policus Philip Van Isacker. Zijn laatste roman, "Averechts Verloop" (1988), is een nauwelijks verholde autobiografie over de jeugdijaren van de auteur. Het boek was het eerste van een roman-kroniek waarin Van Isacker zou terugblikken op een "meedogenloze eeuw". Door een ziekte van de auteur kwam er echter geen vervolg meer op deze roman.

Meer nog dan als romanschrijver verwierf Van Isacker bekendheid als de autoriteit in België op het domein van het auteursrecht. Van zijn hand zijn de twee standaardwerken "De morele rechten van de auteur" (1961) en "De exploitatierechten van de auteur" (1963). Op het einde van zijn wetenschappelijke loopbaan publiceerde hij ook nog "Kritische synthese van het Belgisch auteursrecht" (1985). Aan de Universiteit Gent doceerde hij vanaf 1963 o.a. auteursrecht, persrecht en plichtenleer bij de communicatie. In 1981 was hij de eerste in België om aansluiting te zoeken bij een zich ontwikkelend nieuw rechtsgebied en werd hij directeur-diensthooft van het "Seminarie voor Mediarecht". In het eerste boek dat in Vlaanderen verscheen op het domein van het mediarecht schreef Van Isacker een bijdrage over "Auteursrecht van journalisten" (1984).

15 jaar geleden, in 1985, beëindigde Van Isacker zijn actieve loopbaan als advocaat gespecialiseerd in auteursrecht en mediarecht (hij was o.m. advocaat van Humo) en als hoogleraar aan de Universiteit Gent. Op 29 oktober 1985 gaf hij aan de Rechtsfaculteit zijn afscheidscollege voor studenten, vrienden en collega's. Zijn rede, die later als bundel werd gepubliceerd, kreeg de titel mee "Over het neodespotisme der nieuwe sultans". Voor een minzaam en bedachtzaam man als Van Isacker werd het een ongewoon scherp betoog naar aanleiding toen van een aantal botsingen tussen media en justitie. Van Isacker formuleerde een haarscherpe en kritische analyse van de rechtspraak in de zaak Pour (veroordeling wegens heling van docu-

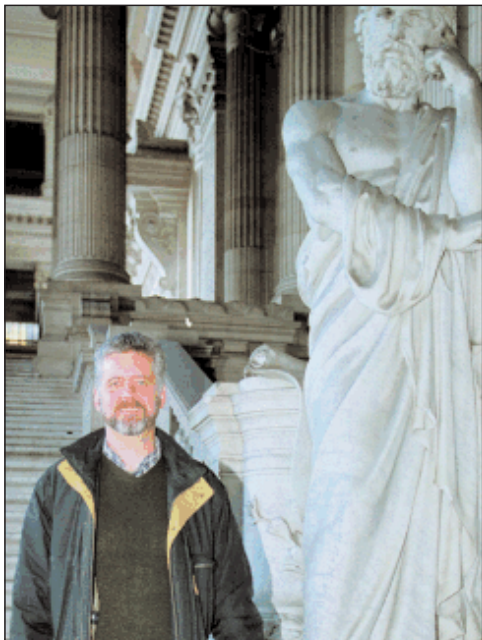
menten), rechtspraak die hij aanmerkte als "judiciaire machtsafwendings, minstens machtoverschrijding". Hij bekritiseerde fel de manier waarop een Antwerps onderzoeksrechter ("roekeloos") was opgetreden in de zaak Coenen om deze journalist tot bekentenis te dwingen omtrent de herkomst van een journalistieke bron. Van Isacker toen: "Tussen misbruik van voorarrest en de pijnbank is enkel een verschil van gradatie, maar geen wezenlijk verschil". Van Isacker refereerde ook naar de inbeslagname van het Gentse stadsmagazine Metro waarbij het gerecht een al te gewillige volgzzaamheid vertoonde "door op klacht van invloedrijke personen her en der beslag te leggen op geschriften". Het arrest in de zaak Buyle "waarin men hele zinsneden terugvindt uit een propagandabrochure van een politieke partij", greep Van Isacker aan om te wijzen op "een kwalijke evolutie". Hij doelde hiermee of de voortschrijdende politisering van de magistratuur en refereerde ook een tendens "van afgaande persvrijheid en judiciale willekeur". Het spanningsveld tussen media en justitie heeft, zoals genoegzaam bekend, sedertdien nog meer zorgen gewekt. Van Isacker zette toen de bakens uit.

Maar niet enkel justitie moest de persvrijheid ontzien. Ook de journalistiek werd door Frans Van Isacker terecht gewezen voor een gebrek aan sociale verantwoordelijkheid. Hij hamerde erop, o.m. ook in zijn cursus "Recht en Ethica voor pers en omroep", dat de journalist ten dienste moest staan van de samenleving, om kritisch en onafhankelijk te rapporteren over alle maatschappelijke ontwikkelingen, dienstbaar moest zijn voor de democratie. Tegenwoordig heet dat in modern Angelsaksisch "public journalism", of "civic journalism". Journalistiek ten dienste van de gemeenschap, van de (burger)democratie. Frans Van Isacker, klassiek geschoold, gaf toen, 15 jaar geleden, de journalistiek de opdracht mee het "bonum commune" steeds voor ogen te houden en riep helemaal op het einde van het afscheidscollege zijn studenten op "afstand te doen van eigenbelang" om met "Catonische soberheid alleen nog de gezondmaking van de staat en ons aller welzijn na te streven". Een boodschap die vandaag misschien archaisch klinkt, maar actueler en knellender is dan ooit...

Dirk Voorhoof, student en assistent van Van Isacker, 1980-1985.

Brusselse gerechtelijke pers kiest nieuwe vertegenwoordiger

foto: Johan Van Cutssem



Freddy Kempeneer: 'Ze vergeten wel eens dat een syndicus een vrijwilliger is.'

Backer van La Dernière Heure werd unaniem verkozen tot syndicus, free-lance journalist Freddy Kempeneer is vice-syndicus. Frédéric De

De Brusselse rechtbank en parket-journalisten hebben nieuwe afgevaardigden gekozen. Syndicus en vice-syndicus hebben als taak de contacten tussen de pers en het gerecht in het gerechtelijk arrondissement Brussel te bevorderen.

Frédéric De

Backer volgt André Balthazar van La Lanterne op en Freddy Kempeneer begint aan een derde periode. Met deze taakverdeling zijn de twee taalrollen enerzijds en loontrekkende en de zelfstandige journalisten anderzijds vertegenwoordigd. Freddy Kempeneer (42) loopt al zo'n zeven jaar rond in het Brusselse gerechtsgebouw. 'Onze taak bestaat erin de relaties een beetje te versoepelen. Er heeft nog nooit iets over op papier gestaan. Statuten, een huishoudelijk reglement, een ledenlijst, dat hebben wij allemaal niet. Journalisten laten zich moeilijk in banen leiden. En dat is overigens ook niet de bedoeling. Toch is onze taak, die louter op vrijwillige basis gebeurt, niet altijd gemakkelijk. Vaak denk ik dat het beter zou zijn dat er wél een en ander schriftelijk afgesproken zou worden. Hier in Brussel zijn de contacten met de gerechtelijke wereld goed. Jos Colpin is een zeer goeie woordvoerder. De problemen beginnen meestal als hij tijdelijk vervangen moet worden. Ook met advocaat-generaal Jacques De Lentdecker, zoon van wijlen journalist Louis De Lentdecker, bestaat er een goed contact. Bij hem komen wij terecht voor onze verzuchtingen i.v.m. wat op het Hof van Beroep gebeurt. Vermits hij ook waakt over de veiligheid in het gebouw, komen wij voor praktische knelpunten bij hem terecht. Behoorlijke toegangsmogelijkheden tot zittingszalen bij drukke mega-processen, zijn niet altijd evident. Maar ook het meubilair in onze perszaal is eigenlijk aan wat aandacht toe.'

(AD)

20 banen gesneuveld bij Headtrick

Bij het Antwerpse mediabedrijf Headtrick Media Group zijn op vrijdag 27 oktober twintig van de honderd banen gesneuveld. Het duurde enkele dagen voor het nieuws bekend geraakte. Deze saneringsoperatie werd doorgevoerd om enkele potentiële nieuwe investeerders in Headtrick over de streep te trekken.

Headtrick Media Group is zeer snel gegroeid. Er werd niet alleen zeer zwaar geïnvesteerd in techniek en in behuizing, maar ook in mensen. Bij het uitkijken naar kandidaat-investeerders werd Headtrick geconfronteerd met de dwingende eis snel winstgevend te zijn. Daardoor werd eind oktober gesnoeid in de verschillende afdelingen. Elke afdeling werd getroffen, behalve de TV-redactie. Die bleef volledig gespaard.

Voor de ontslagenen kwam het afscheid heel plots. Bij Headtrick werden 'uit respect voor de betrokkenen' geen cijfers bekend gemaakt over aantallen per afdeling. Hoeveel journalisten er moesten opstappen, wilde men niet kwijt.

Amper twee maanden geleden werd bij Café belge door liefst 28 Nederlandstalige en 7 Franstalige fulltime journalisten de grote aftrap voorbereid van de lanceringcampagne van de portaal-site. 'Alleszins dit najaar' zou die aftrap met grote reclamecampagnes verwacht mogen worden.

(AD)



foto: Johan Van Cutssem

Headtrick vond een onderkomen op het Antwerpse eilandje.

Mens achter het nieuws

Deontologie is duidelijk maken dat we aanspreekbaar zijn

Marc Wouters (56) is persfotograaf. In de afgelopen 30 jaar bouwde hij een foto-agentschapje op dat vier persfotografen en een secretariaatskracht tewerk stelt. Marc wilde niet alleen journalistiek werk illustreren, maar heeft steeds meer de microbe van de geëngageerde journalistiek te pakken gekregen. Zodanig dat hij vier jaar geleden met een eigen regionaal blad startte in de regio in en rondom Kapellen, Kalmthout, Essen en Wuustwezel. Marc neemt zich voor nog tot zijn zestigste hard te blijven ploegen. Daarna geeft hij de fakkel door.

Ann Deceunynck

foto: Wouters en Fasseur



Marc Wouters: 'Ik heb nooit alleen gewerkt, journalistiek is een ploegsport.'

'Niet alleen is het fysiek bijzonder hard als eindverantwoordelijke tegen deadlines te blijven vechten, het wordt rond je zestigste ook tijd om op te stappen. Er staan jongeren genoeg te trappelen. Dan begin je tot een oudere generatie te behoren.'

Marc Wouters zou eigenlijk cineast worden. Maar nog tijdens die opleiding, begon zijn koers te wijzigen onder invloed van wijlen Hugo Merckx, die nadien journalist werd bij *Gazet van Antwerpen*. 'Hugo maakte al heel vroeg reportages, o.a. voor het inmiddels ter ziele gegane weekblad *De Post*. Ik vergezelde Hugo doorheen heel Vlaanderen, niet alleen om de foto's te maken, maar ook omdat Hugo in die tijd zelf geen auto had en wel overal wilde geraken.

Al gauw groeide ook mijn belangstelling voor journalistiek. Tijdens mijn opleiding stak ik het schooltijdschriftje ineen. En mijn dienstplicht vervulde ik bij de toenmalige 'Militaire Kino Dienst'. In 1969 geraakte ik bij *Gazet van Antwerpen* binnen als free-lance fotograaf. Aanvankelijk mocht ik iemand vervangen voor de foto's bij de regionale voetbalverslaggeving. Al gauw rolde ik in de geschreven verslaggeving. Hoewel ik daar in het begin niet echt happig op was, heb ik nadien toch mee het voortouw genomen bij de uitbouw van de regionale verslaggeving van de *Gazet van Antwerpen*. 1 juli 1988 is een datum die Marc Wouters altijd zal bij blijven. Toen startte hij samen met fotograaf Koen Fasseur een BVBA, die sindsdien steeds maar is blijven groeien. Ik moet toegeven dat ze bij *De Gazet* wel een keer of drie gevraagd hebben of ik in dienst wilde komen. Gelukkig hebben ze me nooit voor het ultimatum gesteld: in dienst of buiten. Voor mij zou dit verstikkend geweest zijn. Ik wou me elke dag opnieuw bewijzen, door op zoek te gaan naar nieuws. Elke dag

op een vast uur naar de redactie rijden en passen in een opgelegd werkschema, zou aan mij niet besteed geweest zijn. Op zaterdagen, zondagen en 's nachts ben ik uitgerukt. Politie en rijkswacht, maar ook depannagediensten kenden mijn nummer. Ze belden spontaan om te melden dat er iets gebeurd was in onze regio. Ze vertrouwden mij. Ik heb altijd gerespecteerd dat sommige dingen niet publiceerbaar waren. Het feit dat ik als zelfstandige minder vast gebonden was aan een opdrachtgever, heeft uiteindelijk in mijn voordeel gespeeld.

Na de crash bij *Gazet van Antwerpen* in 1997 hebben wij een moeilijke periode gekend. Het nieuwe bestuur wilde de oude garde eruit. Alle mondelinge overeenkomsten werden schriftelijk opgezegd. Na zes maanden zou alles geherorganiseerd zijn. Aan die periode hebben zij zich onberispelijk gehouden. Maar het beloofde gesprek naar de toekomst toe, is er nooit gekomen. De krant is nadien een andere koers gaan varen. Een nieuwe generatie journalisten moest anders gaan schrijven. De foto's moesten spectaculairder zijn. In de gemeenten werd geklaagd dat cultuur geen nieuws meer was. Bij de *Gazet* was de belangstelling voor plaatselijke cultuur verdwenen. 'Een voorstelling verslaan we niet. Bel ons wel als de artiest door het podium valt', klonk het. 'Ik heb daar allemaal geen kritiek op. Er is gewoon een andere generatie aangetreden. Misschien waren onze foto's soms wel wat oubollig. Wij hebben ons als fotografen ook wat aangepast. Nu bellen ze ons soms weer wel met een opdracht. Al had ik in het begin het gevoel dat ze ons pas belden als hun fotograaf in Hong-Kong het had laten afweten'. In 1998 startte Marc Wouters met 'De Nieuwe Week'. Wat aanvankelijk een kleinschalige regionale koopkrant moest worden, werd geherstructureerd tot een huis-aan-huisblad met vijftig procent redactionele inhoud. Die krantenformule was in Vlaanderen op dat moment nog zo goed als onbekend, maar bestond wel op ruimere schaal in Nederlandse buurgemeenten. Het concept houdt het nu inmiddels twee jaar vol in de omgeving van Kapellen, Kalmthout, Essen en Wuustwezel. Marc Wouters is zelf bezieler, investeerder en hoofdredacteur. Hij wordt geassisteerd door een commerciële kracht, een vaste redactionele kracht en een net van medewerkers. 'Ik heb soms de indruk dat hoe groter de wereld wordt, hoe meer men opnieuw naar het eigen dorp gaat kijken. Wij willen regionaal nieuws brengen op een deontologisch verantwoorde manier. Op een eerlijke, kritische manier volgen wij het doen en laten van de mensen. Een hoofdredacteur is het oog en het geweten van zijn krant. Ik vind het belangrijk dat de buitenwacht weet dat er iemand aan het roer staat die ze op de kop kunnen tikken. Wij zijn altijd aanspreekbaar. Ook als er eens iets mis gaat, nemen we onze verantwoordelijkheid op.'

Nieuwe hoofdredacteur voor Zondagsblad

Zondagsblad, het oudste weekblad van Vlaanderen waarvan momenteel zo'n 45.000 exemplaren verspreid worden, krijgt een nieuwe adem. Vorige week werd beslist dat hoofdredacteur Jef Nijs - die vijftien jaar aan de kar trok van Zondagsblad - er een tweede hoofdredacteur bij krijgt in de persoon van Jürgen Haes (31). Het eerste 'vernieuwde' nummer wordt deze week gemaakt en ligt dus volgende week in de winkel. De vernieuwingsoperatie gaat in fasen en zou eind 2000 voleind moeten zijn.

Jürgen Haes werkt sedert drie jaar bij Zondagsblad, weliswaar met een tijdelijke onderbreking van bijna een jaar. Hij heeft vooral journalistieke ervaring in de mediawereld, show, televisie en entertainment. Die rubrieken zullen voortaan dan ook sterker dan voorheen mee tot de smaakmakers van het magazine gaan behoren. Jef Nijs zal zich in de toekomst vooral toespitsen op human interest, gezondheid en servicematige rubrieken.

Haes blijft geloven in het lezerspotentieel van Zondagsblad. 'Al is dit een blad op krantenpapier, het moet opnieuw warmte gaan uitstralen. Zondagsblad was op den dool. We moeten een nieuwe band met de lezers creëren'.

Zondagsblad startte 50 jaar geleden als 'zondagse editie' van Het Volk, die als apart katern mee geleverd werd met de zaterdageditie van Het Volk. 'In die tijd had het Zondagsblad een intellectueel publiek. Dat is nu geëvolueerd tot een volks publiek. Toch blijven wij geloven in het bestaande publiek. We zullen een aantal redactionele verfrissingen doorvoeren. Met behulp van herschikkingen van de bladspiegel willen we het totale aanbod verruimen'.

De relance van Zondagsblad valt samen met de verhuisperikelen van dagblad Het Volk, al hebben beide niet echt veel met elkaar te maken. De redacties van Zondagsblad, TV Gids en overigens ook van Eos, blijven gehuisvest aan de Gentse Forelstraat, ook na het vertrek van Het Volk. Op de redactie van Zondagsblad en TV Gids werken een twintigtal personeelsleden.

Zondagsblad wordt uitgegeven door NV Cascade, dochteronderneming van de Nederlandse BV Audax. Audax is een bedrijvengroep, gevestigd in Gilze, die gespecialiseerd is in distributie, en die ook een aantal uitgeverijen groepeerd. Ook de Vlaamse bladen TV Gids en EOS zijn sedert enkele jaren in handen van NV Cascade. (AD)

Onder embargo

Het vertrek van Concentra-topman [Peter Baert](#) is dan toch niet zo discreet verlopen. Groot was de verbazing bij Het Belang van Limburg en Gazet van Antwerpen toen Baert in De Laatste Show aan Bruno Wijndaele kwam vertellen dat hij niet om gezondheidsredenen maar met ruzie was opgestapt. Terwijl op de redacties dramatische verhalen waren opgehangen over zijn gezondheidstoestand. In de wandelgangen in Hasselt en Antwerpen wordt gezegd dat hij met zijn tv-optreden de deur wel erg definitief heeft dichtgeslagen. ●●● [Luc Soens](#) is de nieuwe waarnemend hoofdredacteur van Het Nieuwsblad/De Gentenaar. Dirk Remmerie is aangesteld als adjunct-hoofdredacteur ad-interim. Soens moet de continuïteit verzekeren tot een opvolger is gevonden voor uit-tredend hoofdredacteur Rik Vanwalleghem. Soens (40) studeerde pers- en communicatiewetenschappen en was enkele jaren reporter en eindredacteur bij Het Nieuwsblad/De Gentenaar. In 1992 werd hij chef van de streeknieuwsredactie West-Vlaanderen, in 1995 chef-eindredactie en in 1999 adjunct-hoofdredacteur. Hoofdredacteur Rik Vanwalleghem verlaat de krant op 31 december en wordt communicatieverantwoordelijke van de nieuwe wielerploeg Domo rond Patrick Lefevere en Johan Museeuw. ●●● [Luc Van Loon](#), hoofdredacteur van Gazet van Antwerpen, heeft tijdens een redactievergadering laten weten dat 'hij zich van heel de deontologische commissie van de AVBB geen bal aantrekt'. Had dat te maken met het feit dat burgers bij de Raad voor Deontologie ook al eens durven komen klagen over dingen die in de Gazet verschijnen? De Raad voor Deontologie, meneer Van Loon, niet de deontologische commissie. ●●● Een recente klacht tegen de Gazet, van De Morgen-journalist [Peter-Jan Bogaert](#) nota bene, is zopas trouwens door de Raad verworpen. Peter-Jan had zich eraan gestoord dat GvA in de nasleep van de zaak-Verduyn een vernietigend stuk pleegde over de onderzoeksjournalistiek bij De Morgen, en in dat verband ook een dossier van hem betrok. Volgens de Raad voor Deontologie strookte het stuk van Roger Van Houtte echter wel degelijk met de journalistieke plichtenleer, en met name dan de vrijheid om ook het werk van collega's kritisch onder de loep te mogen nemen. ●●● Bij Het Volk werden ingevolge de verhuis collega's naar hier en naar daar gestuurd. [Frans Wauters](#), financieel-economisch redacteur die in Brussel zat, is nu werkzaam bij Het Nieuwsblad Antwerpen, waar hij de haven volgt. [Patrick Verstuyft](#), politiek redacteur in Brussel, gaat voortaan in Groot-Bijgaarden aan de slag als eindredacteur binnenland van Het Nieuwsblad. ●●● De Antwerpse journalist en auteur [Piet Teigeler](#) (64) heeft op de boekenbeurs de Hercule Poirotprijs 2000 gekregen voor de beste Vlaamse misdaadroman. Van Teigeler verscheen 'De Zwarte Dood', zesde thriller in de reeks rond een Antwerps politieduo. De prijs is een initiatief van Weekend Knack. ●●● Ter nagedachtenis van journalist [Dirk Vandersypen](#) roepen zijn vrouw Ann De Roo en enkele van zijn collega's journalisten de internationale Dirk Vandersypen Award in het leven. Deze internationale geldprijs van 5.000 euro wil journalisten aanmoedigen om Latijns-Amerika op een onafhankelijke maar authentieke manier in beeld te brengen. Het laatste boek 'Manana' van Vandersypen, dat verscheen kort voor de dood van de auteur, toont de noodzaak aan om de ontwikkeling in het continent met argusogen te blijven volgen.

IPS-Vlaanderen zoekt een redacteur voor het vertalen en redigeren van internationale nieuwsberichten en occasioneel eigen verslaggeving. Ervaring met internationale berichtgeving is een pluspunt. Solliciteren kan bij IPS-Vlaanderen, tav voorzitter Gilbert Hubert, Inquisitiestraat 21 te 1000 Brussel.

Gazet van Antwerpen zoekt regionale journalisten die op freelance basis op zoek willen gaan naar nieuws in de streek van Heist-op-den-Berg, Bonheiden, Keerbergen, Klein-Brabant en Duffel. E-mailen kan naar mmuysoms@rug.be.

De Persgroep zoekt een deskredacteur voor de redactie van Dag Allemaal. De betrokkene vertaalt reportages en artikels, neemt telefonische interviews af met opmerkelijke of bekende Vlamingen, en staat in voor de redactionele invulling van de vaste rubrieken. E-mailen kan naar sollicitatie@persgroep.be.

Trends zoekt naar redacteurs met een economische achtergrond die in staat zijn een stevig, goed gedocumenteerd verhaal te schrijven dat vlot leest. Schrijven kan naar Piet Depuydt, hoofdredacteur Trends Brussels Media Centre, Raketstraat 50 bus 7 te 1130 Evere.

punt.cultuur zoekt een stafmedewerker informatie, communicatie en onderzoek. De betrokkene zal een documentatiecentrum uitbouwen, beperkte onderzoeksopdrachten uitvoeren en de eindredactie doen van de publicaties. Kennis van de werkvorm culturele centra strekt tot aanbeveling. E-mailen kan naar paul.sergier@puntcultuur.be.

Group Tessenderlo Chemie zoekt o.a. een corporate communication manager die o.a. de communicatie voor alle filialen zal coördineren, die de perscontacten zal onderhouden en die de huisstijl en het imago zal definiëren. E-mailen kan naar fran.segaert@tessenderlo.com.

Het Vlaams Selectiecentrum voor Overheidspersoneel zoekt o.a. een adviseur Media en Telecommunicatie en een communicatie/public relations manager. Eerstgenoemde zal o.a. inspelen op de topics die op de voorgrond treden in het publieke en politieke debat. De tweede zal o.a. de communicatieplanning opmaken, instaan voor de pro-actieve communicatieverspreiding met gebruik van een goede mix van de communicatiekanalen. E-mailen kan naar antwerpen@gitp.be.

Les Editions Ciné-Revue zoekt een tweetalige redacteur met Nederlands als moedertaal voor de redactie van 'Voyages Voyages' en 'Elders & Anders'. Schrijven kan naar Patricia Minne, Denemarkenstraat 5 te 1060 Brussel.

Bond zonder Naam zoekt een coördinator public relations die de organisatie een grotere bekendheid en aantrekkingskracht moet geven bij een jonger Vlaams publiek en de media. Solliciteren kan bij Bond zonder Naam VZW, tav Frank Witters, Sint-Jacobsmarkt 39 te 2000 Antwerpen.

Compuguide - The Belgian Business Guide, zoekt naar een verantwoordelijke communicatie/marketing die zal instaan voor de optimalisering van de communicatie. E-mailen kan naar lucm@compuguide.be.

Werken bij de Vlaamse overheid... werken aan de toekomst

klasse

KLASSE is de overkoepelende naam voor een communicatieproject van het departement Onderwijs van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Het richt zich tot al wie op een of andere manier betrokken is bij onderwijs in Vlaanderen: schoolbesturen, leerkrachten, ouders, leerlingen en de brede maatschappij. Voor de redactie zoeken wij momenteel dringend:

2 EINDREDACTEURS

(M/V)

Taak:

- u schrijft op doelgerichte en publiekgerichte wijze artikels voor de 3 tijdschriften
- u geeft professioneel advies voor het optimaliseren van teksten van medewerkers
- u leidt en motiveert een ploeg medewerkers
- u ontwikkelt mee de algemene communicatieaanpak van Klasse
- u vertegenwoordigt de organisatie in vergaderingen en overlegplatformen
- u volgt de ontwikkelingen in het onderwijs nauwgezet op

Profiel:

- u heeft een universitair diploma of gelijkgesteld
- u heeft 5 jaar onderwijservaring en 3 jaar journalistieke ervaring, nuttige ervaring als eindredacteur is een pluspunt
- u heeft een duidelijke visie op eigentijdse overheidscommunicatie
- u bent communicatievaardig, heeft organisatietalent en kan een ploeg stimuleren en coachen
- u profileert zich als een flexibel en teamgericht iemand
- u weet uw journalistieke research te vertalen in een toegankelijke taal naar de verschillende doelgroepen

Ons aanbod:

- een contract van onbepaalde duur
- een afwisselende functie met veel verantwoordelijkheden
- een verloning in overeenstemming met het belang van de functie
- ruime opleidings- en ontplooiingskansen
- een goede vakantieregeling en gratis openbaar vervoer

Interesse?

Indien u meer informatie wil, dan kan u terecht op de website: www.klasse.be

Voelt u zich aangetrokken tot deze functies, stuur dan voor 20/11 uw sollicitatiebrief met vermelding van de functie, cv en enkele recente journalistieke stukken naar het selectiecentrum GITP, t.a.v. Bea Janssens, I. Meyskensstraat 224, 1780 Wommel, brussel@gitp.be.